

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie skazanej **E. R.**
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 14 grudnia 2023 r.
wniosku obrońcy skazanej
o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 22 marca 2023 r. sygn. akt II AKa 384/22,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Płocku
z dnia 31 stycznia 2022 r., sygn. akt II K 88/20,
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Wniosek złożony przez obrońcę skazanej - adw. R. G. o wstrzymanie wykonania zaskarżonego m.in. kasacją tego obrońcy wyroku, nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z treścią art. 532 § 1 k.p.k. w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Przepis ten nie wskazuje przesłanek, których zaistnienie warunkowałoby wstrzymanie wykonalności zaskarżonego orzeczenia, to jednak stanowi on odstępstwo od reguły wyrażonej w art. 9 § 2 k.k.w., według której orzeczenie staje się wykonalne z chwilą uprawomocnienia. Nie może być zatem wątpliwości, że decyzja o skorzystaniu z

instytucji wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia musi być poparta wyjątkowymi okolicznościami, które jednoznacznie wskazują, że wykonanie wyroku przed rozpoznaniem kasacji mogłoby spowodować dla skazanego poważne i nieodwracalne skutki, w szczególności, gdy istnieje realne ryzyko poniesienia przez skazanego dolegliwości wynikającej z wykonania prawomocnego wyroku, której nie powinien doznać wobec dużego prawdopodobieństwa zasadności wniesionej kasacji (por. np. postanowienia SN: z dnia z dnia 22 listopada 2021 r., I KK 156/21; z dnia 19 października 2021 r., III KK 375/21).

W przedmiotowej sprawie obrońca skazanej wnosząc kasację postawił zarzut nienależytej obsady sądu odwoławczego (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.) w składzie którego zasiadali sędziowie X.Y i Y.Z. powołani na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego na podstawie uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w składzie ukształtowanym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. i zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), co w konsekwencji doprowadziło do rażącego naruszenia przepisów art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r., nr 61, poz. 284 ze zm.), poprzez naruszenie prawa do skutecznej ochrony sądowej i rzetelnego procesu sądowego, co skutkowało pozbawieniem skazanej E. R. prawa rozpoznania środka odwoławczego przez sędziów, którzy są objęci domniemaniem niezawisłości i bezstronności.

Warto przypomnieć, że zarówno w uchwale połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), jak i w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22) wyraźnie wskazano, że sam fakt orzekania sędziego sądu powszechnego, który uzyskał nominację w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. nie stanowi uchybienia kwalifikowanego z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., koniecznym jest bowiem dokonanie oceny wadliwości powołania tego sędziego przez pryzmat naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w okolicznościach konkretnej sprawy. Co prawda w kasacji skarżący podnosi okoliczności dotyczące obojga

sędziów (chodzi tu głównie o brak kontrkandydatów w procedurze konkursowej), którzy swój awans uzyskali w takim właśnie trybie, tyle tylko, że nie dodaje żadnych okoliczności dodatkowych, które wskazywałyby na istnienie powiązań tych sędziów z władzą wykonawczą. Dodatkowo trzeba podnieść, że te okoliczności nie były przedmiotem wniosku o wyłączenie, który mógł zostać złożony w trakcie rozprawy odwoławczej (9 marca 2023 r. k. 16651), choć stronom znany był skład sądu, a także powinny być znane już okoliczności wynikające z orzeczeń Sądu Najwyższego (I KZP 13/21 i I KZP 2/22), w których wskazywano możliwe działania stron procesowych w takiej sytuacji. Gdyby taki wniosek został złożony i negatywnie rozstrzygnięty przez skład sądu, w którym zasiadałby sędzia o takim samym statusie formalnym w zakresie powołania, w odniesieniu, do którego wniosek o wyłączenie złożono, to jawiłaby się możliwość zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (por. np. uchwała SN z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2 /22).

Nie przesądzając ostatecznego rozstrzygnięcia tej kwestii, trzeba podkreślić, że wskazywana przez obrońcę możliwość zaistnienia rażącego naruszenia prawa, o którym mowa kasacji, wymaga pogłębionej analizy na rozprawie kasacyjnej. Powyższe prowadzi do konkluzji, że prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji obrońcy skazanej nie jest na chwilę obecną na tyle wysokie, by stanowiło wystarczającą podstawę do skorzystania z instytucji wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy orzekł jak wyżej.

[SOP]

[a!]